

Instanța de fond: Curtea de Apel Chișinău – G. Mîra, D. Băbălău, I. Dutca

DECIZIE

19 iunie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Stela Procopciuc

Ion Malanciuc

Diana Stănilă

examinând recursul declarat de Eduard Bulat
în cauza de contencios administrativ, intentată la acțiunea depusă de către Eduard Bulat împotriva Procuraturii Generale a Republicii Moldova și Consiliului Superior al Procurorilor privind anularea actelor administrative,
împotriva încheierii din 13 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a declarat inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ înaintată de Eduard Bulat

constată:

La data de 13 februarie 2023, Eduard Bulat a depus la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani acțiune în contencios administrativ împotriva Procuraturii Generale a Republicii Moldova și Consiliului Superior al Procurorilor privind anularea actelor administrative.

Reclamantul Eduard Bulat a solicitat : 1) anularea ordinului Procurorului General interimar nr.69-p din 17.01.2023 cu privire la numirea lui Igor Demciucin în funcția de adjunct al Procurorului General interimar pe perioada mandatului Procurorului General interimar, Ion Munteanu; 2) anularea ordinului Procurorului General interimar nr.72-p din 17.01.2023 cu privire la numirea Alionei Nesterov în funcția de adjunct al Procurorului General interimar pe perioada mandatului Procurorului General interimar, Ion Munteanu; 3) anularea hotărârii Consiliului Superior al Procurorilor nr.1-1/2023 din 16.01.2023, prin care a fost exprimat acordul pentru numirea lui Igor Demciucin în funcția de adjunct al Procurorului General interimar, pe perioada exercitării mandatului de Procuror General interimar; 4) anularea hotărârii Consiliului Superior al Procurorilor nr.1-2/2023 din 16.01.2023, prin care a fost exprimat acordul pentru numirea Alionei Nesterov în funcția de adjunct al Procurorului General interimar, pe perioada exercitării mandatului de Procuror General interimar; 5) anularea ca fiind ilegale a demersurilor Procurorului General interimar, Ion Munteanu, prin care s-a solicitat Consiliului Superior al Procurorilor acordul pentru numirea lui Igor Demciucin și Alionei Nesterov în funcție de adjuncți ai Procurorului General interimar; 6) anularea ca fiind ilegal a ordinului Procurorului General interimar nr.76-p din 18.01.2023, prin care s-a dispus încetarea raporturilor de serviciu cu adjunctul Procurorului General interimar, Eduard Bulat; 7) obligarea Procurorului General interimar de a-l restabili pe

Eduard Bulat în funcția de adjunct al Procurorului General interimar, cu achitarea salariului și a altor plăți aferente pentru perioada absenței.

Prin încheierea din 17 februarie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani cauza s-a transmis Curții de Apel Chișinău, pentru examinare după competență.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 02 martie 2023 s-au separat într-un proces separat, pretențiile formulate de Bulat Eduard împotriva Procuraturii Generale și împotriva Consiliului Superior al Procurorilor privind anularea hotărârii Consiliului Superior al Procurorilor nr.1-1/2023 din 16.01.2023, prin care a fost exprimat acordul pentru numirea lui Igor Demciucin în funcția de adjunct al Procurorului General interimar, pe perioada exercitării mandatului de Procuror General interimar și anularea hotărârii Consiliului Superior al Procurorilor nr.1-2/2023 din 16.01.2023, prin care a fost exprimat acordul pentru numirea Alionei Nesterov în funcția de adjunct al Procurorului General interimar, pe perioada exercitării mandatului de Procuror General interimar, fiind reținute pentru examinare în procedura Curții de Apel Chișinău, pretențiile cu privire la anularea hotărârii Consiliului Superior al Procurorilor nr.1-1/2023 din 16.01.2023 și a hotărârii Consiliului Superior al Procurorilor nr.1-2/2023 din 16.01.2023.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 02 martie 2023, s-a ridicat conflict negativ între Curtea de Apel Chișinău și Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, cauza fiind remisă pentru soluționarea conflictului negativ de competență apărut, la Curtea Supremă de Justiție, cu suspendarea procesului la examinarea cauzei civile, intentate la acțiunea înaintată de Eduard Bulat împotriva Procuraturii Generale a Republicii Moldova și Consiliului Superior al Procurorilor privind anularea ordinului Procurorului General interimar nr. 69-p din 17.01.2023 cu privire la numirea lui Igor Demciucin în funcția de adjunct al Procurorului General interimar pe perioada mandatului Procurorului General interimar, Ion Munteanu, a ordinului Procurorului General interimar nr. 72-p din 17.01.2023 cu privire la numirea Alionei Nesterov în funcția de adjunct al Procurorului General interimar pe perioada mandatului Procurorului General interimar, Ion Munteanu, a demersurilor Procurorului General interimar, Ion Munteanu, prin care s-a solicitat CSP acordul pentru numirea lui Igor Demciucin și Alionei Nesterov în funcție de adjuncți ai Procurorului General interimar, a ordinului Procurorului General interimar nr. 76-p din 18.01.2023, prin care s-a dispus încetarea raporturilor de serviciu cu adjunctul Procurorului General interimar, Eduard Bulat și obligarea Procurorului General interimar de a-l restabili în funcția de adjunct al Procurorului General interimar, cu achitarea salariului și a altor plăți aferente pentru perioada absenței.

Prin încheierea din 13 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău s-a declarat inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ înaintată de Eduard Bulat împotriva Procuraturii Generale și Consiliului Superior al Procurorilor privind anularea hotărârii Consiliului Superior al Procurorilor nr.1-1/2023 din 16.01.2023 și a hotărârii Consiliului Superior al Procurorilor nr.1-2/2023 din 16.01.2023, în temeiul art. 207 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ.

La 27 aprilie 2023 Eduard Bulat a depus recurs împotriva încheierii din 13 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate, cu remiterea cauzei spre examinare în fond la Curtea de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a indicat că prin încheierea instanței de apel din 13 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău i-a fost îngrădit nejustificat accesul la revendicarea drepturilor sale în cadrul unui proces judiciar echitabil, invocând că circumstanțele

care, în opinia instanței de fond, ar determina inadmisibilitatea acțiunii în contencios administrativ, în speță, nu există.

Consideră eronată invocarea instanței de fond, pusă la baza declarării acțiunii sale ca fiind inadmisibilă, că reclamantul nu a indicat expres vreun drept personal vătămat prin adoptarea de către CSP a hotărârilor nr. 1-1/2023 și 1-2/2023 din 16.01.2023.

A indicat că în pofida faptului că, prin încheierea din 02 martie 2023 au fost separate într-un proces aparte pretențiile sale privind anularea hotărârii CSP nr. 1-1/2023 din 16.01.2023, aceasta nu a determinat pierderea conexiunii între toate etapele procedurale administrative contestate (1.solicitarea de către procuror a acordului, 2.exprimarea acordului de către CSP și 3.emiterea actelor administrative individuale (ordine) de numire în funcție a persoanelor respective) și nu a exclus legătura causală între operațiunile administrative și actele administrative individuale din cadrul acestei proceduri administrative în raport cu prejudicierea dreptului său la muncă.

Eduard Bulat a susținut că în perioada realizării procedurii administrative de numire a lui Igor Demciucin și Alionei Nesterov în funcții de adjuncți ai Procurorului General interimar, care implică atât competențele Procuraturii Generale, cât și cele ale Consiliului Superior al Procurorilor, dânsul exercita deja această funcție.

În opinia recurentului, erorile admise în cadrul procedurii administrative contestate afectează întreaga procedură administrativă de numire a adjuncților Procurorului General interimar, având un impact nu doar asupra legalității și temeiniciei demersurilor înaintate de către Procurorul General interimar, Ion Munteanu, dar și asupra operațiunilor administrative și actelor administrative individuale ulterioare, cum ar fi hotărârile CSP și ordinele de numire în funcție a lui Igor Demciucin și Alionei Nesterov, care au determinat ulterior eliberarea sa din funcția de adjunct al Procurorului General interimar.

Astfel, acțiunea în contencios administrativ pe care a înaintat-o se referă la un drept subiectiv concret, fiind eronate afirmațiile instanței de fond, precum că aceasta ar avea un caracter de actio popularis.

Prin referința din 11 mai 2023 Consiliul Superior al Procurorilor a solicitat de a declara inadmisibil recursul depus de Eduard Bulat.

Conform art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că recursul depus de Eduard Bulat la data de 27 aprilie 2023 este în termen, având în vedere că încheierea contestată a fost notificată recurentului Eduard Bulat prin intermediul poștei electronice la 14 aprilie 2023 (f.d.113).

Conform art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces. Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ a decis examinarea cererii de recurs fără înștiințarea participanților la proces, cu plasarea datei ședinței pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, fiind inoportună invitarea părților, întrucât argumentele expuse în cererea de recurs au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței examinarea acesteia.

Studiind materialele cauzei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul depus de Bulat Eduard, de a anula încheierile din 02 martie 2023 și din 13 aprilie 2023 ale Curții de Apel Chișinău și adoptă o nouă încheiere, prin care cauza urmează a fi remisă la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, din următoarele motive.

Conform art. 243 alin. (1) lit. c) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: anulează încheierea și adoptă o nouă încheiere.

Materialele dosarului atestă că inițial la data de 13 februarie 2013 Eduard Bulat s-a adresat cu prezenta acțiune la Judecătoria Râșcani, solicitând : 1) anularea ordinului Procurorului General interimar nr.69-p din 17.01.2023 cu privire la numirea lui Igor Demciucin în funcția de adjunct al Procurorului General interimar pe perioada mandatului Procurorului General interimar, Ion Munteanu; 2) anularea ordinului Procurorului General interimar nr.72-p din 17.01.2023 cu privire la numirea Alionei Nesterov în funcția de adjunct al Procurorului General interimar pe perioada mandatului Procurorului General interimar, Ion Munteanu; 3) anularea hotărârii Consiliului Superior al Procurorilor nr.1-1/2023 din 16.01.2023, prin care a fost exprimat acordul pentru numirea lui Igor Demciucin în funcția de adjunct al Procurorului General interimar, pe perioada exercitării mandatului de Procuror General interimar; 4) anularea hotărârii Consiliului Superior al Procurorilor nr.1-2/2023 din 16.01.2023, prin care a fost exprimat acordul pentru numirea Alionei Nesterov în funcția de adjunct al Procurorului General interimar, pe perioada exercitării mandatului de Procuror General interimar; 5) anularea ca fiind ilegale a demersurilor Procurorului General interimar, Ion Munteanu, prin care s-a solicitat Consiliului Superior al Procurorilor acordul pentru numirea lui Igor Demciucin și Alionei Nesterov în funcție de adjuncți ai Procurorului General interimar; 6) anularea ca fiind ilegal a ordinului Procurorului General interimar nr.76-p din 18.01.2023, prin care s-a dispus încetarea raporturilor de serviciu cu adjunctul Procurorului General interimar, Eduard Bulat; 7) obligarea Procurorului General interimar de a-l restabili pe Eduard Bulat în funcția de adjunct al Procurorului General interimar, cu achitarea salariului și a altor plăți aferente pentru perioada absenței.

Prin încheierea din 17 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani cauza s-a transmis Curții de Apel Chișinău, pentru examinare după competență.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 02 martie 2023 s-au separat într-un proces separat, pretențiile formulate de Bulat Eduard împotriva Procuraturii Generale și împotriva Consiliului Superior al Procurorilor privind anularea hotărârii Consiliului Superior al Procurorilor nr.1-1/2023 din 16.01.2023, prin care a fost exprimat acordul pentru numirea lui Igor Demciucin în funcția de adjunct al Procurorului General interimar, pe perioada exercitării mandatului de Procuror General interimar și anularea hotărârii Consiliului Superior al Procurorilor nr.1-2/2023 din 16.01.2023, prin care a fost exprimat acordul pentru numirea Alionei Nesterov în funcția de adjunct al Procurorului General interimar, pe perioada exercitării mandatului de Procuror General interimar, fiind reținute pentru examinare în procedura Curții de Apel Chișinău, pretențiile cu privire la anularea hotărârii Consiliului Superior al Procurorilor nr.1-1/2023 din 16.01.2023 și a hotărârii Consiliului Superior al Procurorilor nr.1-2/2023 din 16.01.2023.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 02 martie 2023, s-a ridicat conflict negativ între Curtea de Apel Chișinău și Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, cauza

fiind remisă pentru soluționarea conflictului negativ de competență apărut, la Curtea Supremă de Justiție, cu suspendarea procesului la examinarea cauzei civile, intentate la acțiunea înaintată de Eduard Bulat împotriva Procuraturii Generale Moldova și Consiliului Superior al Procurorilor privind anularea ordinului Procurorului General interimar nr. 69-p din 17.01.2023 cu privire la numirea lui Igor Demciucin în funcția de adjunct al Procurorului General interimar pe perioada mandatului Procurorului General interimar, Ion Munteanu, a ordinului Procurorului General interimar nr. 72-p din 17.01.2023 cu privire la numirea Alionei Nesterov în funcția de adjunct al Procurorului General interimar pe perioada mandatului Procurorului General interimar, Ion Munteanu, a demersurilor Procurorului General interimar, Ion Munteanu, prin care s-a solicitat CSP acordul pentru numirea lui Igor Demciucin și Alionei Nesterov în funcție de adjuncți ai Procurorului General interimar, a ordinului Procurorului General interimar nr. 76-p din 18.01.2023, prin care s-a dispus încetarea raporturilor de serviciu cu adjunctul Procurorului General interimar, Eduard Bulat și obligarea Procurorului General interimar de a-l restabili în funcția de adjunct al Procurorului General interimar, cu achitarea salariului și a altor plăți aferente pentru perioada absenței.

Ulterior, prin încheierea din 12 iunie 2024 a Curții Supreme de Justiție, examinând conflictul de competență dintre Curtea de Apel Chișinău și Judecătoria Chișinău, s-a constatat competența Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, la examinarea cauzei de contencios administrativ, intentată la acțiunea lui Eduard Bulat împotriva Procuraturii Generale Moldova și Consiliului Superior al Procurorilor privind anularea ordinului Procurorului General interimar nr. 69-p din 17.01.2023 cu privire la numirea lui Igor Demciucin în funcția de adjunct al Procurorului General interimar pe perioada mandatului Procurorului General interimar, Ion Munteanu, a ordinului Procurorului General interimar nr. 72-p din 17.01.2023 cu privire la numirea Alionei Nesterov în funcția de adjunct al Procurorului General interimar pe perioada mandatului Procurorului General interimar, Ion Munteanu, prin care s-a solicitat CSP acordul pentru numirea lui Igor Demciucin și Alionei Nesterov în funcție de adjuncți ai Procurorului General interimar, a ordinului Procurorului General interimar nr. 76-p din 18.01.2023, prin care s-a dispus încetarea raporturilor de serviciu cu adjunctul Procurorului General interimar, Eduard Bulat și obligarea Procurorului General interimar de a-l restabili în funcția de adjunct al Procurorului General interimar, cu achitarea salariului și a altor plăți aferente pentru perioada absenței. Cauza în această parte a fost transmisă Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, pentru examinare în fond.

Iar, în partea pretențiilor reținute pentru examinare în procedura Curții de Apel Chișinău, cu privire la anularea hotărârilor Consiliului Superior al Procurorilor nr.1-1/2023 din 16.01.2023 și nr. 1-1/2023 din 16.01.2023, prin încheierea din 13 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău s-a declarat inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ înaintată de Eduard Bulat împotriva Procuraturii Generale și Consiliului Superior al Procurorilor privind anularea hotărârii Consiliului Superior al Procurorilor nr.1-1/2023 din 16.01.2023 și a hotărârii Consiliului Superior al Procurorilor nr.1-2/2023 din 16.01.2023, în temeiul art. 207 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ.

Cercetând starea de fapt în baza materialelor și lucrărilor dosarului, instanța de recurs constată că încheierea din 02 martie 2023, prin care pretențiile au fost separate și încheierea din 13 aprilie 2023 ale Curții de Apel Chișinău sunt emise cu încălcarea normelor de drept procedural și material și prin urmare, urmează a fi casate cu remiterea cauzei în speță reținute pentru examinare în procedura Curții de Apel Chișinău, cu privire la anularea hotărârii Consiliului Superior al Procurorilor nr.1-

1/2023 din 16.01.2023 și a hotărârii Consiliului Superior al Procurorilor nr. 1-2/2023 din 16 ianuarie 2023, la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani pentru conexare și examinare împreună cu celelalte pretenții.

În acest sens, instanța de recurs reiterează că obiectul încheierii din 13 aprilie 2023 a constituit anularea hotărârii Consiliului Superior al Procurorilor nr.1-1/2023 din 16.01.2023, prin care a fost exprimat acordul pentru numirea lui Igor Demciucin în funcția de adjunct al Procurorului General interimar, pe perioada exercitării mandatului de Procuror General interimar și anularea hotărârii Consiliului Superior al Procurorilor nr.1-2/2023 din 16.01.2023, prin care a fost exprimat acordul pentru numirea Alionei Nesterov în funcția de adjunct al Procurorului General interimar, pe perioada exercitării mandatului de Procuror General interimar.

Curtea de Apel Chișinău, în temeiul art. 207 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ, prin încheierea din 13 aprilie 2023 a declarat inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ înaintată de către Bulat Eduard împotriva Procuraturii Generale și a Consiliului Superior al Procurorilor privind anularea hotărârii Consiliului Superior al Procurorilor nr.1-1/2023 din 16.01.2023 și a hotărârii Consiliului Superior al Procurorilor nr.1-2/2023 din 16.01.2023.

În susținerea acestei concluzii Curtea de Apel Chișinău, ca instanță de fond, a indicat că Eduard Bulat poate revendica încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice, fie prin refuzul autorității administrative de a soluționa în termenul legal o cerere, cu implicarea obligatorie a două condiții și anume existența vătămării unui drept recunoscut de lege a reclamantului și vătămarea dreptului să fie cauzată printr-un act administrativ, fie prin refuzul autorității administrative de a soluționa în termenul legal o cerere.

Totodată, Curtea de Apel a notat că Eduard Bulat, în acțiunea de contencios administrativ în speță, nu a indicat expres vreun drept personal vătămat prin adoptarea de către Consiliul Superior al Procurorilor a hotărârii nr. 1-1/2023 din 16.01.2023 cu privire la exprimarea acordului scris asupra candidaturii lui Igor Demciucin pentru numirea în funcția de adjunct al Procurorului General interimar, pe perioada exercitării mandatului de Procuror General interimar și a hotărârii Consiliului Superior al Procurorilor nr.1-2/2023 din 16.01.2023 privind exprimarea acordului scris asupra candidaturii d-nei Aliona Nesterov pentru numirea în funcția de adjunct al Procurorului General interimar, pe perioada exercitării mandatului de Procuror General interimar. Or, după cum rezultă din art.17 Cod administrativ, actele administrative urmează a fi contestate de persoanele interesate cărora nemijlocit le sunt încălcate careva drepturi și libertăți prevăzute prin lege.

Astfel, instanța de apel a considerat acțiunea privind anularea hotărârii Consiliului Superior al Procurorilor nr.1-1/2023 din 16.01.2023 și a hotărârii Consiliului Superior al Procurorilor nr.1-2/2023 din 16.01.2023, ca fiind inadmisibilă în temeiul art. 207 alin (2) lit. e) Cod administrativ, invocând că aceasta nu întrunește condițiile procedurale pentru a fi apreciată ca fiind admisibilă și astfel, nu a purces la examinarea cauzei în fond, deoarece chestiunile de procedură preced fondul acțiunii în contencios administrativ.

Diferit de cele concluzionate de instanța de fond prin încheierea contestată cu prezentul recurs, Completul Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

Articolul 189 alin. (1) din Codul administrativ prevede expres că orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

În conformitate cu art. 5 din Codul administrativ, activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii și se aplică nemijlocit legea.

Conform 10 alin. (1) din Codul administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Conform art. 15 din Codul administrativ, operațiunile administrative sînt manifestările de voință sau activitățile autorităților publice care nu produc ca atare efecte juridice. *Operațiunile administrative pot fi contestate doar concomitent cu actul administrativ individual*, cu excepția operațiunilor administrative executorii sau îndreptate împotriva unui terț.

Potrivit art. 20 din Codul administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Prin urmare, unul din elementele definiției ale acțiunii în contencios administrativ este revendicarea unui drept propriu vătămat prin una din formele activității administrative, or, acțiunea în contencios administrativ trebuie să urmărească revendicarea unui drept subiectiv vătămat.

Activitatea autorităților administrației publice se realizează prin două categorii de forme, una producătoare de efecte juridice – acte administrative, contractele administrative și alta neproducătoare de efecte juridice proprii – operațiunile administrative.

Articolul 39 alin. (1) și (2) din Codul administrativ garantează controlul judecătoresc al activității administrative și stipulează că acesta nu poate fi îngrădit. Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art. 17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanței de judecată competente.

Sub acest aspect, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că prevederile articolului 207 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ urmează a fi aplicate în corespundere cu dispozițiile articolelor 17, 20 și 39 din Codul administrativ.

Instanța de recurs menționează, că sub aspect procesual, accesul liber la justiție se materializează în prerogativele pe care le implică dreptul la acțiune, ca aptitudine legală ce este recunoscută de ordinea juridică oricărei persoane fizice sau juridice care pretinde un drept împotriva unei alte persoane, ori are un interes pentru constatarea existenței sau inexistenței unui drept.

Astfel, pentru a pune pe rol o acțiune în contencios administrativ, este necesară îndeplinirea cumulativă a unor condiții de formă și conținut, precum ar fi: respectarea competenței jurisdicționale, existența capacității procesuale, revendicarea unui drept încălcat, etc.

Contrar afirmației din încheierea din 13 aprilie 2023 că reclamantul nu a indicat expres vreun drept personal vătămat prin adoptarea de către Consiliul Superior al Procurorilor a hotărârilor nr. 1-1/2023 și 1-2/2023, instanța de recurs, accentuând

caracterul complex și multi-etapizat al procedurii de numire a adjuncților Procurorului General, în conformitate cu prevederile art. 18 alin.(1) și (3) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, precizează că procedura administrativă de numire în funcție a adjuncților Procurorului General conține mai multe etape, după cum urmează: solicitarea de către Procurorului General de la CSP a acordului pentru numirea persoanelor în funcția respectivă; exprimarea acordului de către CSP și emiterea actelor administrative individuale (ordine) de către Procurorul General de numire în funcție a persoanelor respective.

Astfel, instanța de recurs remarcă că, în pofida faptului că, instanța de apel, prin încheierea din 02 martie 2023 a separat într-un proces separat pretențiile formulate de reclamantul Bulat Eduard împotriva Procuraturii Generale și Consiliului Superior al Procurorilor privind anularea hotărârilor Consiliului Superior al Procurorilor nr. 1-1/2023 din 16.01.2023 și nr.1-2/2023 din 16.01.202, aceasta nu a determinat pierderea conexității între toate etapele procedurii administrative contestate, și nu a exclus legătura causală între operațiunile administrative și actele administrative individuale din cadrul acestei proceduri administrative în raport cu prejudicierea intereselor lui Eduard Bulat.

Hotărârile nr. 1-1/2023 din 16.01.2023 și nr.1-2/2023 din 16.01.2023 ale Consiliului Superior al Procurorilor, contestate în speță, nu întrunesc elementele obligatorii ale actului administrativ și astfel, nu constituie act administrativ individual în sensul art. 10 Cod administrativ, ci o operațiune administrativă întreprinsă de Consiliul Superior al Procurorilor, care desinestătător nu produce ca atare efecte juridice, iar temeiul de drept care garantează numirea în funcția de adjunct al Procurorului General interimar este actul administrativ individual emis de către angajator, în speță ordinul Procurorului General nr. 69-p și nr. 72-p din 17 ianuarie 2023. Or, acordul scris eliberat de către CSP este o pre-condiție, un element prealabil obligatoriu pe care Procurorul General trebuie să-l obțină în această procedură pentru emiterea ordinului corespunzător. Iar, operațiunile administrative pot fi contestate doar concomitent cu actul administrativ individual.

Art. 18 alin. (3) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură prevede că adjuncții Procurorului General sînt numiți în funcție fără concurs, prin ordinul Procurorului General, cu acordul scris al Consiliului Superior al Procurorilor care verifică întrunirea condițiilor prevăzute la alin.(2).

Conform art. 11 alin. (2) din Legea cu privire la Procuratură, în termen de 3 luni de la numirea sa în funcție, Procurorul General îi numește pe adjuncții săi, le repartizează acestora domeniile de competență și stabilește ordinea substituirii sale de către adjuncți în cazul absenței sau al imposibilității de exercitare a funcțiilor sale.

Prin urmare, a fost pripită separarea pretențiilor efectuată de către instanța de apel prin încheierea din 02 martie 2023.

Operațiunile administrative realizate (demersurile Procurorului General interimar, hotărârile CSP) și actele administrative individuale (ordine) emise cu referire la această speță de către Procurorul General interimar și respectiv de CSP împreună generează efecte juridice cu incidență la caz. Or, adjunctul Procurorului General își începe activitatea de la emiterea ordinului de numire în funcție de către Procurorul General.

Conform jurisprudenței Curții Europene, dreptul de acces la instanță trebuie să fie „concret și efectiv” (cauza *Bellet v. Franței*, pct. 38; *Zubac v. Croației (MC)*, pct. 76-79). Caracterul efectiv al dreptului de acces impune ca un individ „să beneficieze de o

posibilitate clară și concretă de a contesta un act ce constituie o ingerință în drepturile sale” (ibidem, pct. 36; Nunes Dias v. Portugaliei (dec.) în privința normelor privind citarea de a compărea în instanță).

Această concluzie este impusă și de articolul 20 alin. (1) din Constituție, care prevede că orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime. De asemenea, concluzia este confirmată de articolul 119 din Constituție, potrivit căruia, împotriva hotărârilor judecătorești, părțile interesate și organele de stat competente pot exercita căile de atac, în condițiile legii. Abordând subiectul respectării în speță de către colegiul specializat, la pronunțarea încheierii din 13.04.2023, a prevederilor art.6 al Convenției Europene pentru Drepturile Omului, este relevantă jurisprudența CtEDO în cauza Dos Santos Calado v. Portugalia, 31 martie 2020.

În acest sens Curtea Europeană a reținut, în unanimitate, că a existat o încălcare a articolului 6 § 1 din cauza lipsei accesului la un tribunal, de vreme ce Curtea Constituțională a dat dovadă de un formalism excesiv atunci când a declarat inadmisibile recursurile constituționale (§ 118-125), deoarece deși judecătorii la nivel național au înțeles care erau motivele recursurilor, ei le-au respins doar pentru nerespectarea unei condiții de formă.

Având în vedere cele menționate și pentru evita îngrădirea nejustificată a accesului la revendicarea drepturilor lui Eduard Bulat în cadrul unui proces judiciar echitabil, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că soluția adoptată de către Curtea de Apel Chișinău de a declara inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ depusă de Eduard Bulat, în temeiul articolului 207 alin. (1) și (2), lit. e) din Codul administrativ, este pripită și urmează fi anulată cu trimiterea cauzei la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani pentru conexare și examinare împreună cu celelalte pretenții.

Astfel, deoarece prin încheierea din 12 iunie 2024 Curtea Supremă de Justiție a remis spre examinare conform competenței la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani cerințele lui Eduard Bulat privind anularea ordinelor Procurorului General de numire în funcția de adjuncți, și din motiv că operațiunea administrativă urmează soarta actului administrativ, pentru că efectele juridice ale actului administrativ survin în urma procedurii întregi de numire a adjuncților Procurorului General, dar nu separat pentru o operațiune sau pentru un act, Completul Curții Supreme de Justiție va remite, conform competenței, la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani și cauza disjunsă actuală – privind contestare a hotărârilor CSP de eliberare a acordului la numirea adjuncților Procurorului General, care sunt inseparabile de cerințele lui Eduard Bulat privind anularea ordinelor Procurorului General de numire în funcția de adjuncți, în baza art. 11 și 18 din Legea cu privire la Procuratură.

Instanța de recurs specifică că odată ce cauza greșit a fost disjunsă prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 02 martie 2023 și odată ce în conformitate cu art. 423 alin. (2), art. 188 CPC, coroborate cu art. 195 și art. 241 alin. (2) Cod administrativ, încheierea din 02 martie 2023 nu se contestă separat, ci doar odată cu fondul, la caz împreună cu încheierea din 13 aprilie 2023, instanța de recurs casând-o, trimite cauza actuală pentru conexare cu cauza disjunsă și aflată pe rolul Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani pentru examinare concomitentă.

În corespundere cu art. 193, art. 241, art. 243 alin. (1) lit. c) alin. (2) și alin. (3) din Codul administrativ, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul depus de Eduard Bulat.

Se anulează încheierea din 02 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care au fost separate într-un proces separat și reținute pentru examinare în procedura Curții de Apel Chișinău pretențiile cu privire la anularea hotărârilor Consiliului Superior al Procurorilor nr.1-1/2023 din 16 ianuarie 2023 și nr.1-2/2023 din 16 ianuarie 2023 și încheierea din 13 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ, intentată la acțiunea depusă de către Eduard Bulat împotriva Procuraturii Generale a Republicii Moldova și Consiliului Superior al Procurorilor privind anularea actelor administrative, cu trimiterea cauzei la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani pentru conexare și examinare împreună cu pretențiile lui Eduard Bulat privind contestarea ordinelor Procurorului General interimar nr. 69-p și nr. 72-p din 17 ianuarie 2023 .

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă